

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Doğal Yaşam ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü

Sayı : E-26137614-280.01.02-7745944

08.12.2022

Konu : Hayvanat Bahçeleri İle Doğal Yaşam
Parklarında Bulundurulacak Hayvan Türleri
İçin Gerekli Asgari Alan Ölçüleri

GENELGE
2022-16

5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu'nun 22 nci maddesinin Ek üçüncü fıkrasında "Hayvanat bahçeleri ile doğal yaşam parklarının kuruluşu ile çalışma usul ve esasları Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir" hükmü yer almakta olup, "Hayvanat Bahçelerinin ve Doğal Yaşam Parklarının Kuruluşu İle Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik" 31863 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak 11/6/2022 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Bahse konu Yönetmeliğin 5 inci maddesinin altıncı fıkrasında "Hayvanat bahçelerindeki hayvan türleri için gerekli asgari alanlar Bakanlıkça belirlenir" ve 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasında "Doğal yaşam parklarında bulundurulabilecek yabani memeli hayvan türleri ve hayvanlar için gerekli asgari alanlar Bakanlıkça belirlenir" ifadeleri yer almaktadır.

Bu doğrultuda; hayvanat bahçeleri ve doğal yaşam parklarında barındırılacak hayvanlar için belirlenen asgari alanların ekte yer aldığı hususunda;

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Prof.Dr. Vahit KIRIŞCI
Bakan

Ek: Hayvan Türleri İçin Gerekli Asgari Alan Ölçüleri (9 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: CFAC0EE5-8B35-430B-84CC-509D97D716F4

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Beştepe Mah. Alparslan Türkeş Cad. No:71 Yenimahalle/ANKARA
Telefon: (0312) 207 50 00

Bilgi için: Tuğba ABACI
Veteriner Hekim

KEP: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

HAYVAN TÜRLERİ İÇİN GEREKLİ ASGARI ALAN ÖLÇÜLERİ

Tablo 1-Bazı memeli türler için asgari alan ölçüleri*

Tür Adı	Belirtilen Alan İçin Hayvan Sayısı	Açık Alan (m ²)	Kapalı Alan (Hayvan başına m ²)	Eklenen Her Hayvan İçin Açık Alan (m ²)	Eklenen Her Hayvan İçin Kapalı Alan (Hayvan başı m ²)
Sırtlan	2-5	200	5	10	3
Kurt	3	500 (% 10'u havuz olacak)	10	10	3
Çakal	2-3	100	8	10	2
Tilki	1-2	100	10	5	2
Rakun	1-2	60 (% 30'u 50-100 cm derinlikte havuz olacak)	2	3	2
Çita	1-2	500	20	50	6
Vaşak	1-2	200	20	40	4
Yaban Kedisi	1-2	100	10	10	3
Serval Kedisi	1-2	100	20	20	5
Puma	1-2	300	20	40	4
Leopar	1-2	300	30	40	6
Kaplan	1-2	500 (% 10'u havuz olacak)	40	50	10
Aslan	2-4	500 (% 10'u havuz olacak)	30	30	10
Jaguar	1-2	400	20	50	8
Firavun Faresi	2-6	50	10	5	1
Mirket	2-6	75	10	5	1
Samur	1-2	60 (% 50'si 50-100 cm derinlikte havuz olacak)	4	20 (% 50'si 50-100 cm derinlikte havuz olacak)	1
Porsuk	1-2	40	4	15	2
Sansar	1-2	20	1	2	1
Gelincik	1-2	20	1	2	1
Koati	2-5	100	10	5	4

Tür Adı	Belirtilen Alan İçin Hayvan Sayısı	Açık Alan (m²)	Kapalı Alan (Hayvan başına m²)	Eklenen Her Hayvan İçin Açık Alan (m²)	Eklenen Her Hayvan İçin Kapalı Alan (Hayvan başı m²)
Kızıl Panda	1-2	100	20	30	5
Ayı	1-2	500 (% 10'u havuz olacak)	20	50	10
Kirpi	1-2	10	1	1	0,5
Lemur	2-3	100	20	15	3
Yavaş Loris	2-3	30	20	10	1
Cüce ipek maymunu, Tamarinler	2	30	20	10	1
Örümcek Maymunu	2	40	20	10	2
Kapuçin Maymunu	2	100	20	10	2
Yeşil Maymun	3	40	20	10	3
Makao Maymunu	2-4	100 (% 20'si havuz olacak)	20	10	3
Babunlar	2-4	80	30	20	4
Mandrill	2	100	30	30	5
Langur	2	50	20	15	3
Gibon	2	80	30	20	3
Goril	4	500	400	200	7
Bonobo	4	500	100	50	5
Şempanze	4	200	50	20	6
Orangutan	1-2	200	70	50	6
Fil	2-3	1.000 (% 20'si havuz olacak)	200	300	50
Gergedan	1-2	500	150	150	20
Zebra	1-3	150	15	50	10
Yaban Eşeği	1-5	100	15	50	10
Tapir	1-2	100 (% 10'u havuz olacak)	8	50	6
Domuz	2-4	200 (% 10'u havuz olacak)	10	60	6
Su Aygırı	1-2	300 (% 50'si havuz olacak)	30	50	15
Deve	2-5	400	30	50	15
Lama	2-5	300	10	50	5

Tür Adı	Belirtilen Alan İçin Hayvan Sayısı	Açık Alan (m ²)	Kapalı Alan (Hayvan başına m ²)	Eklenen Her Hayvan İçin Açık Alan (m ²)	Eklenen Her Hayvan İçin Kapalı Alan (Hayvan başı m ²)
Zürafa	2-6	1.200	50 (6.5 m yükseklik)	250	20
Okapi	2	200	10	50	5
Geyik	2-5	400	10	100	5
Ceylan	2-5	200	10	60	5
Karaca	2-5	200	10	50	5
Pudu	2-5	400	10	50	5
İmpala	2-8	400	8	50	3
Antilop	2-5	400	10	50	5
Bizon	2-3	400	10	50	5
Yak	2-6	400	12	50	5
Nyala	2-5	500	10	50	5
Yaban Koyunu	2-5	400	6	20	2
Yaban Keçisi	2-5	500	6	20	2
Misk Sığırı	2-5	200	12	50	5
Marmot	2-10	40	2	5	0,5
Sincap	1-2	50	-	5	-
Fare	1-2	-	0,5	-	0,5
Sıçan	1-2	-	1	-	0,5
Hamster	1-2	-	0,5	-	0,5
Gine Domuzu	1-2	-	1	-	0,5
Çinçilla	1-2	-	2	-	1
Mara	2-4	50	20	5	0,5
Kapibara	2-3	60 (% 10'u havuz olacak)	10	7	2
Aguti	1-2	10	2	1	1
Kunduz	2-3	30 (% 80'i havuz olacak)	1	2	-
Tavşan	1-2	20	2	2	1
Yarasa	2-10	70	40	2	0,5
Kangurugiller	2	100	20	50	5

* Tabloda yer almayan hayvan türleri için, belirtilenler arasından en yakın türün asgari ölçüleri uygulanır.

Tablo 2-Bazı kanatlı türler için asgari alan ölçüleri*

Adı	Belirtilen Alan İçin Hayvan Sayısı	Açık Alan		Kapalı Alan		Eklenen Her Hayvan İçin	
		Yüz ölçümü (m ²)	Yükseklik (m)	Yüz ölçümü (Hayvan Başına m ²)	Yükseklik (m)	Açık Alan (m ²)	Kapalı Alan (m ²)
Devekuşları	3	500	4	6	4	30	6
Kiwi	1	10	2	1	2	2	1
Tinamular	1-3	10	2	1	2	2	1
İmperial Pengueni, Regal Pengueni, Adalie Pengueni	6	100	2	2	2	5	2
Diğer Penguenler	10	50	2	2	2	5	1
Pelikanlar	10	50	3	2	3	5	1
Karabataklar, Yılanboyungiller	2-6	30	3	-	-	1	-
Leylekler, Jabiru türleri	2	60	4	2	3	5	2
Marabu türleri	2	50	4	2	3	3	2
Balıkçılar	1-6	20	4	2	3	2	1
Flamingolar	6-10	100	3	3	3	2	1
Kuşular	2	30	3	-	-	5	-
Kazlar	2	10	3	-	-	1	-
Ördekler	2-4	10	3	2	2	1	1
Kartallar, Şahinler	2	100	5-6	2	4	10	-
Baykuşlar	2	20	5	-	-	2	-
Ebabilgiller	2	10	3	2	3	1	1
Tavus Kuşları	2	20	3	2	3	2	1
Sülünler	2	10	3	1	3	2	-
Keklikler	2-5	6	3	1	2	1	1
Turnagiller	2	50	4	4	3	5	2
Toygiller	2	70	4	3	3	5	2
Sumrugiller	2-10	15	5	-	-	1	-
Ara Papağanları, Kakadu	2	10	3	2	3	1	-
Amazon papağanları, Senegal Papağanları, Jako papağanları, Eklektus papağanları, Aratinga papağanları, Lori papağanları	2-6	6	3	1	3	1	-
Guguk Kuşları	2	4	3	1	3	0.5	-
Gergedan Kuşları	2	20	3	2	3	3	-

Adı	Belirtilen Alan İçin Hayvan Sayısı	Açık Alan		Kapalı Alan		Eklenen Her Hayvan İçin	
		Yüz ölçümü (m ²)	Yükseklik (m)	Yüz ölçümü (Hayvan Başına m ²)	Yükseklik (m)	Açık Alan (m ²)	Kapalı Alan (m ²)
Yalıçapkınları	2-6	5	3	1	3	-	0,5
Arı Kuşları	2-6	5	3	1	3	-	1
İbibikgiller	2	10	3	-	-	1	-
Tukanlar	2	10	3	1	3	2	-
Ağaçkakanlar	2	10	3	1	3	1	-
Cennet Kuşları	2-6	10	3	2	4	-	2
Kuzgunlar	2	25	5	-	4	-	-
Akbalabalar	2	100	4	3	3	-	1
Sığırcık, Ardıç kuşları, Kardinal kuşları, Tarlakuşları	2	4	3	3	3	-	1
Sakalar	2-6	4	3	1	2	-	0,5
İspinozgiller	2-6	3	2	-	-	0,5	-

* Tabloda yer almayan hayvan türleri için, belirtilenler arasından en yakın türün asgari ölçüleri uygulanır.

Tablo 3- Yaşam alanlarında havuz bulunması zorunlu bazı kanatlı türler için asgari havuz ölçüleri*

Adı	Hayvan sayısı	Belirtilen hayvan sayısı için asgari ölçüler		Eklenen her hayvan için alan (m ²)
		Yüz ölçümü (m ²)**	Derinlik (m)***	
İmperial Pengueni, Regal Pengueni, Adalie Pengueni	6	50	1,5	2
Diğer Penguenler	6	20	1-1,5	1,5
Pelikanlar	4	150	1	15
Karabatak, Yılan boyungiller	2-6	50	1	1,5
Deniz Akbabaları	2-6	15	1	0,5
Flamingolar	6-10	20	0,5	1,5
Kuğular	2	80	-	30
Kazlar	2	20	-	5
Ördekler	2-8	40	0,2	-
Dalıcı Ördekler	2-4	10	1	2
Sumrugiller	2-10	10	0,7	-

* Tabloda yer almayan hayvan türleri için, belirtilenler arasından en yakın türün asgari ölçüleri uygulanır.

** Havuz alanları Tablo-2’de belirtilen toplam alana dahil değildir.

*** Belirtilen derinlik havuz yüzeyinin en fazla % 50’inde sağlanmalı, kademeli derinlik geçişleri ile sığ alanlar da oluşturulmalıdır.

Tablo 4-Bazı sürüngen türler için asgari alan ölçüleri*

Adı	Belirtilen Alan İçin Hayvan Sayısı	Alan (m ²)	Eklenen Her Hayvan İçin Alan (m ²)
Kara Kaplumbağaları	1-2	30 (% 10'u havuz olacak)	20
Tatlı Su Kaplumbağaları	10	10 (% 80'i havuz olacak)	1
Deniz Kaplumbağaları	1-2	50 (% 80'i havuz olacak)	20
Timsahlar	1-2	50 (% 50'si havuz olacak)	20
İguanalar, Bukalemunlar	1-2	5	2
Varanlar	1-2	40	20
Yılanlar	1-2	Teraryumun uzunluğu : Yılanın ergin vücut uzunluğunun % 75'i kadar olmalıdır. Teraryumun genişliği : Yılanın ergin vücut uzunluğunun % 25'i kadar olmalıdır.	

* Tabloda yer almayan hayvan türleri için, belirtilenler arasından en yakın türün asgari ölçüleri uygulanır.

Tablo 5- Doğal yaşam parklarında bulundurulacak memeli hayvanlar için asgari alan ölçüleri

Tür Adı	Belirtilen Alan İçin Hayvan Sayısı	Açık Alan (m²)	Kapalı Alan (Hayvan başına m²)	Eklenen Her Hayvan İçin Açık Alan (m²)	Eklenen Her Hayvan İçin Kapalı Alan (Hayvan başı m²)
Sırtlan	2-5	400	10	20	6
Kurt	3	1000 (% 10'u havuz olacak)	20	20	6
Çakal	2-3	200	16	20	4
Tilki	1-2	200	20	10	4
Çita	1-2	1000	40	100	12
Vaşak	1-2	400	40	80	8
Yaban Kedisi	1-2	200	20	20	6
Serval Kedisi	1-2	200	40	40	10
Puma	1-2	600	40	80	8
Leopar	1-2	600	60	80	12
Kaplan	1-2	1000 (% 10'u havuz olacak)	80	100	20
Aslan	2-4	1000 (% 10'u havuz olacak)	60	60	20
Jaguar	1-2	800	40	100	16
Kızıl Panda	1-2	200	40	60	10
Ayı	1-2	1000 (% 10'u havuz olacak)	40	100	20
Gibon	2	160	60	40	6
Goril	4	100	800	400	14
Bonobo	4	1000	200	100	10
Şempanze	4	400	100	40	12
Orangutan	1-2	400	140	100	12
Fil	2-3	2000 (% 20'si havuz olacak)	400	600	100
Gergedan	1-2	1000	300	300	40
Zebra	1-3	300	30	100	20
Yaban Eşeği	1-5	200	30	100	20
Tapir	1-2	200 (% 10'u havuz olacak)	16	100	12

Tür Adı	Belirtilen Alan İçin Hayvan Sayısı	Açık Alan (m²)	Kapalı Alan (Hayvan başına m²)	Eklenen Her Hayvan İçin Açık Alan (m²)	Eklenen Her Hayvan İçin Kapalı Alan (Hayvan başı m²)
Domuz	2-4	400 (% 10'u havuz olacak)	20	120	12
Su Aygırı	1-2	600 (% 50'si havuz olacak)	60	100	30
Deve	2-5	800	60	100	30
Lama	2-5	600	20	100	10
Zürafa	2-6	2400	100 (6.5 m yükseklik)	500	40
Okapi	2	400	20	100	10
Geyik	2-5	800	20	200	10
Ceylan	2-5	400	20	120	10
Karaca	2-5	400	20	100	10
Pudu	2-5	800	20	100	10
İmpala	2-8	800	16	100	6
Antilop	2-5	800	20	100	10
Bizon	2-3	800	20	100	10
Yak	2-6	800	24	100	10
Nyala	2-5	1000	20	100	10
Yaban Koyunu	2-5	800	12	40	4
Yaban Keçisi	2-5	1000	12	40	4
Misk Sığırı	2-5	400	24	100	10
Kangurugiller	2	200	40	100	10